

YIP KIN

Sławomir Oleszek
Gdańsk, 2024

fundator malezyjskiej linii Wing Choon

Yip Kin, rekonstrukcja graficzna

Yip Kin, którego nazwisko po mandaryńsku brzmi Ye Xin Jian (葉信堅) urodził się w 1883 roku w niewielkiej wiosce Au Wu (鴉胡)¹ niedaleko Panyu, jednej z jedenastu dzielnic Guangzhou. Stamtąd przeprowadził się później do sąsiedniej wioski Pak Wan San (白云山).

Proces jego wychowania i socjalizacji przebiegał w kryzysowym okresie chylącej się ku upadkowi dynastii Qing.

Gdy miał 16 lat wybuchło Powstanie Bokserów (1899-1901), którego polityczne skutki spowodowały negatywne podejście władz publicznych również do mieszkańców prowincji Guangdong, skąd pochodził.

Przeciwstawiające się reżimowi opozycyjne ugrupowania republikańskie za sprawą rewolucji Xinhai z 1911 roku obaliły monarchię i w rok później abdykował ostatni cesarz Puyi.

Dokonując pełniejszego wglądu w biografię Yip Kin'a nie trudno dostrzec znaków zapytania. Poszukiwania kumpli-

kuje dodatkowo mało znany fakt, że Yip Kin używał co najmniej 6 różnych imion. Okoliczność ta ma jednak bardzo ważne znaczenie przy dochodzeniu informacji o jego życiu, związkach z Operą Kantońską i uprawianych sztukach walki.

Kahar Saidun, mistrz malezyjskiego boksu Wing Choon (詠春拳) trafnie zauważył, że wśród nas nie ma już osób, które opowiadały o Wielkim Mistrzu Yip Kin'ie. To powoduje brak możliwości odwołania się do nich jako autorytetów i głównych źródeł w tym sensie, że mogliby jeszcze coś dopowiedzieć i rozwiać wątpliwości. Pomimo kilkukrotnych podróży mistrza do różnych miejsc w Chinach w poszukiwaniu informacji na ten temat, drogi które mogłyby prowadzić do wykrycia brakujących ogniw rozeszły się gdzieś w labiryncie historii.

¹ inny anglojęzyczny zapis nazwy wioski Au Wu, to kantońskie Nga Wu i mandaryńskie Ya Hu. Nazwa pochodzi od jeziora, wokół którego gromadziły się wrony czy kruki

Sifu Kahar Saidun przy dwuramiennym manekinie Mok Yan Chong

Dr Janusz Szymankiewicz, który od wielu lat prowadzi badania nad „Azjatyckimi Sztukami Walki” ustalił, że w 1918 roku Yip Kin wyemigrował na Półwysep Malajski, co zostało poprzedzone współpracą z jedną z trup Opery Kantońskiej odtworzonej w Foshan. Dzięki niej poznał techniki walki z bronią i bez broni właściwe dla tego środowiska.² Ostatecznie osiadł w Sungei Way w stanie Selangor gdzie podjął pracę w kopalni cyny.

Skądinąd wiemy, że Opera Yueju (粵劇) po zniszczeniu jej przez rząd Qing w retorsji za Powstanie Tajpingów (1851-1864), zaczęła działać na nowo w 1871 roku. Poza Foshan, w Guangzhou powstała aktywna Gildia cechu aktorskiego o nazwie Bahe (八和會館).

Yip Kin poznawał różne formy i metody walki tradycyjnego kungfu, zwłaszcza wywodzącego się z „Czerwonych Dzonek”. Do chwili obecnej ustalono czterech jego mistrzów.

Soo Kai Ming (苏凯明) nauczył go większości systemu Wing Choon i tańca lwa (獅舞). Za sprawą Sifu Yip Hung Seng'a (叶行胜) poznał formę kija Yum Yeung Ba Gua Kwan (陰陽八卦棍), oraz noży (pary tasaków) motylkowych (蝴蝶刀).

Mistrz Cho Fei Hoong (曹飞鸿) nauczył go pięciu broni: kija kwiatu śliwy (楊梅棒), ciężarka na linie (飛鉞), trzyczęściowego cepa (三節棍), bliźniaczych tasaków o kształcie liścia wierzby (柳葉雙刀) i ławeczki (橫頭橈).

Gdy przebywał na „Czerwonej Dżonce” Wielki Mistrz Yik Kam (翼金) przekazał mu umiejętności żelaznego bicia o 5-ciu, 7-miu i 9-ciu sekcjach (五節鞭, 七節鞭, 九節鞭), które nie są typowe dla Wing Choon, ale zachował ich techniki. Ponadto, nauczył go „halabardy wiosen i jesieni” Kwan Tou (春秋大刀), włóczni (梅花槍), trójzębu tygrysa (伏虎大扒), oraz walki tasakiem motylkowym z użyciem okrągłej tarczy rattanowej (单刀籐牌). W tym też czasie Yip Kin poznał różne inne formy Wing Choon oraz techniki walki aktorskiej.³

² Szymankiewicz J. (2021): *Ving Tsun kuen, Weng Chun kuen, jeszcze coś innego? Część III*. Warszawa. Wyd. Polski Kongres Yongchun Kungfu, s. 11-12

³ yipkinwingchun.blogspot.com, dostęp z dnia 10 marca 2024 r.

Według mistrza Kahar Saidun, który naukę Wing Choon rozpoczął w 1991 roku w Pudu pod kierunkiem Sifu Yip Fook Choy'a - jego dziadek Yip Kin otworzył swoją szkołę o nazwie „Sala Lotosu” (蓮花堂) w 1924 roku. Tam też propagował poznany przez siebie system Wing Choon oraz formy walki z użyciem różnych typów broni. System z biegiem lat skryształizował się w rodzinie Yip i obecnie nosi oficjalną nazwę „Yip Kin Wing Choon” (葉堅詠春拳).

Jego fundator zmarł 2 stycznia 1968 roku po 43 latach pracy trenerskiej. Spadkobiercą w prostej linii został syn Yip Koon (叶贯), a po nim wnuk Yip Fook Choy (葉福財), który zachował dla przyszłych pokoleń 24 formy, 5 ręcznych i 19 z klasyczną chińską bronią. Wśród nich są prawdziwe perełki Opery Kantońskiej, jak podwójne szable, topór na długim drzewcu i włócznia wężowa.

Osoby zainteresowane pogłębieniem tematu oraz nauką „Yip Kin Wing Choon” mogą zasięgnąć dodatkowych informacji w kwaterze głównej szkoły Sifu Kahar Saidun pod adresem - 30, Lorong Yap Hin, Pudu, 55100 Kuala Lumpur, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, albo zajrzeć na stronę internetową yipkinwingchun.blogspot.com.

KUNG-FU Life